

Sygn. akt II Ca 1499/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Bajor-Nadolska

Sędziowie: SSO Barbara Dziewięcka (spr.)

SSO Teresa Strojnowska

Protokolant: starszy protokolant sądowy Beata Wodecka

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2017 r. w Kielcach na rozprawie

sprawy z powództwa I. B. i P. B.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Skarżysku - Kamiennej

z dnia 21 września 2016 r. sygn. I C 872/15

oddala apelację i zasądza od Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz I. B. i P. B. solidarnie kwotę 450 (czteryście pięćdziesiąt) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 1499/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 15 kwietnia 2015 r. w sprawie I C 34/15 Sąd Rejonowy w Skarżysku – Kamiennej w sprawie I C 34/15 zasądził od (...) w W. (...) Centrum (...) w R. na rzecz powodów I. B. i P. B. solidarnie kwotę 6250 zł wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości 13% w stosunku rocznym, liczonymi od dnia 14 listopada 2012 r. i z każdorazowymi odsetkami ustawowymi od dnia faktycznej zapłaty oraz kwotę 1547 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 1.), wyrokowi nadał rygor natychmiastowej wykonalności (pkt 2.).

Sprzeciw od wyroku zaocznego wniosła strona pozwana wnosząc o uchylenie wyroku i odrzucenie pozwu ewentualnie oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 21 września 2016 r. w sprawie I C 872/15 Sąd Rejonowy w Skarżysku – Kamiennej uchylił wyrok zaoczny z dnia 15 kwietnia 2015 r. (pkt 1.), zasądził od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powodów I. B. i P. B. solidarnie kwotę 6050 zł wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości 8% w stosunku rocznym liczonym od 28 października 2015 r. i z każdorazowymi odsetkami ustawowymi do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie w stosunku rocznym liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. do

dnia faktycznej zapłaty oraz kwotę 2247 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 2.) w pozostałej części powództwo oddalił (pkt 3.) .

Sąd Rejonowy ustalił:

W dniu 13 października 2012 r. doszło do kolizji, w wyniku której samochód należący do powodów uległ uszkodzeniu. Szkada została zgłoszona do ubezpieczyciela – (...) S.A. z siedzibą w W.. Ubezpieczyciel dokonał wyceny przedmiotowego pojazdu na datę sprzed wypadku na kwotę 45.100 zł, wartość pojazdu uszkodzonego wyceniono na kwotę 18.900 zł Ostatecznie wysokość dobrowolnie wypłaconego małżonkom B. odszkodowania wyniosła 29.700 zł. Powodowie w dniu 24 listopada 2012 r. dokonali sprzedaży uszkodzonego pojazdu za sumę 9.150 zł. Wezwaniem z dnia 27 grudnia 2012 r. wezwali (...) S.A. z siedzibą w W. (...) Centrum (...) do zapłaty kwoty 6250 zł z tytułu szkody nr (...) z dnia 13 października 2012 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty.

Celem ustalenia wartości pojazdu powodów przed i po zaistnieniu szkody Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego J. W.. Biegły ustalił wartość rynkową brutto przedmiotowego pojazdu sprzed wypadku na kwotę 44.900 zł, wartość pojazdu uszkodzonego na 11.300 zł, zaś różnicę wartości pojazdu przed i po szkodzie na kwotę 33.600 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym , Sąd Rejonowy wskazał, że powództwo zasługuje na uwzględnienie w przeważającej części. Sąd podniósł, że na ubezpieczycielu sprawcy szkody ciąży obowiązek jej naprawienia, odpowiedzialność ubezpieczyciela wynika z umowy obowiązkowego ubezpieczenia posiadacza pojazdu mechanicznego za szkody powstałe w związku z ruchem tego pojazdu. W przypadku szkody komunikacyjnej, gdy doszło do uszkodzenia pojazdu szkodę stanowi różnica pomiędzy wartością tego pojazdu sprzed daty zaistnienia szkody, a jego wartością po zdarzeniu. Jest to kwota potrzebna do przywrócenia pojazdowi stanu technicznego, w jakim był w chwili zaistnienia szkody. Miernikiem wysokości szkody ustalonej wg cen kosztów naprawy jest cena naprawy pojazdu, na którą składa się cena części zamiennych i usług.

Uszkodzenia pojazdu powodów są typowymi następstwami zdarzenia, które opisano w zgłoszeniu szkody. Nie sposób przyjąć braku odpowiedzialności odszkodowawczej za powstałe uszkodzenia. Pozwany w żaden sposób nie wykazał, by uszkodzenia uwzględnione przez ubezpieczyciela w kalkulacji i kosztorysie napraw prowadzonego postępowania likwidacyjnego nie były rzeczywistą konsekwencją zdarzenia z 13 października 2012 r. Biegły, którego wnioski Sąd podzielił w całości, przedstawił szczegółowo sposób wyliczenia tak pojazdu sprzed daty zaistnienia szkody, jak po jego zaistnieniu. W ocenie Sądu wycena szkody sporządzona przez pozwaną nie spełnia wymogu pełnej kompensaty w majątku powodów, a jej zastosowanie spowodowałoby uniemożliwienie uzyskania przez powodów pełnej kompensacji szkody. Mając na uwadze cenę, za jaką powodowie sprzedali wrak pojazdu, jak i fakt, że wycena dokonana przez biegłego jest obiektywna kwota 6050 zł nie powoduje wzbogacenia się powodów kosztem ubezpieczyciela, a z drugiej strony gwarantuje pełną kompensację szkody.

O odsetkach rozstrzygnięto na podstawie at. 481 § 1 k.c. i art. 14 ust 1 ustawy z 22 maja 2003 r. Okoliczność, że zawiadomienie o szkodzie ubezpieczyciel uzyskał najpóźniej w dniu 28 września 2015 r., kiedy to wystąpił do sądu z wnioskiem o przywrócenie terminu. Jednocześnie nie miała miejsce sytuacja by ubezpieczyciel z przyczyn obiektywnych nie mógł wycenić pełnego odszkodowania z ustawowymi terminie. Jak wyżej podniesiono obowiązek naprawienia szkody przez wpłatę odpowiedniej sumy powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego czy poszkodowany dokona następnie naprawy rzeczy ani czy zamierza rzecz przywracać do stanu poprzedniego.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany , zaskarżając go w części, tj. w pkt 2. co do kwoty 2150 zł wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości 8% w stosunku rocznym, liczonymi od dnia 28.10.2015 r. i każdorazowymi odsetkami ustawowymi do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie w stosunku rocznym liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz koszty procesu. Strona pozwana zarzuciła:

- obrazę prawa materialnego tj. art. 361 k.c. przez uznanie przez sąd rejonowy iż zasadnym jest zasądzenie solidarnie na rzecz powodów kwoty dochodzonej w pozwie w wysokości 6050 zł stanowiącej różnicę pomiędzy wartością pojazdu

w stanie uszkodzonym ustaloną przez pozwanego na 15.400 zł a ceną za jaką powodowie sprzedali pojazd tj. 9150 zł, podczas gdy z opinii biegłego wynika że wartość pojazdu w stanie uszkodzonym wynosiła 11.300 zł, a więc zasądzona należność powinna być obniżona o kwotę wynikającą z rachunku 11300 zł – 9150 zł;

- obrazę prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c. przez dokonanie przez Sąd błędnej oceny opinii biegłego, która to opinia wskazuje, że pojazd powodów w stanie uszkodzonym, ma wartość 11300 zł, w efekcie dopuszczenie przez Sąd do sprzeczności istotnych ustaleń z treścią zebranego materiału dowodowego i błędnego ustalenia, że zasadnym jest przyjęcie, iż cena za jaką sprzedali pojazd jest kwotą uzasadnioną, stanowiącą uszczerbek w ich majątku.

Wskazując na powyższe strona pozwana wniosła o zmianę wyroku Sądu I instancji w części, tj. w pkt 2 przez zasądzenie na rzecz powoda kwoty 3900 zł tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 29 lipca 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i z ustawowymi odsetkami w wysokości 8% w stosunku rocznym, liczonymi od 28.10.2015 r. i z każdorazowymi odsetkami ustawowymi od dnia 31 grudnia 2015 r. oraz dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie w stosunku rocznym, liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz oddalenie powództwa w pozostałej części i stosunkowe rozdzielenie kosztów procesu za I instancję.

W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kosztów postępowania apelacyjnego z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest uzasadniona.

Sąd Rejonowy ocenił materiał dowodowy w sposób swobodny i prawidłowy, z poszanowaniem zasad doświadczenia życiowego i logiki, ustalając na tej podstawie prawidłowy stan faktyczny, który Sąd Okręgowy przyjmuje jako swój. Także rozważania prawne Sądu Rejonowego są właściwe, klarowne i jasne, dlatego Sąd Okręgowy je podziela.

Niezasadne są zarzuty podniesione w apelacji.

Zgodnie z art. 361 § 2 k.c. naprawienie szkody obejmuje straty, który poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Aby dowieść wartości szkody w sprawie niniejszej konieczne było ustalenie wartości pojazdu przed wypadkiem i wartości pojazdu po wypadku – co Sąd Rejonowy uczynił, posiłkując się dowodem w postaci opinii biegłego sądowego. Jednak nie zawsze tak wyznaczone wartości będą stanowiły granice szkody – zgodnie z art. 361 § 2 k.p.c. która winna być przez sprawcę – w tym przypadku ubezpieczyciela pokryta. Wycena szkody oparta w niniejszej sprawie tylko na różnicy w wartości samochodu przed wypadkiem i wartości samochodu po wypadku nie spełnia wymogu pełnej kompensaty w majątku powodów, a jej zastosowanie spowodowałoby uniemożliwienie uzyskania przez powodów pełnej kompensacji szkody. Wskazany przepis nie zawiera definicji szkody, stąd orzecznictwo i doktryna, podejmując próby określenia szkody, posiłkują się znaczeniem tego słowa w języku powszechnym oraz treścią regulacji normatywnych, które wiążą ze szkodą określone konsekwencje. Szkodą jest więc uszczerbek w prawnie chronionych dobrach poszkodowanego. W piśmiennictwie i judykaturze dla określenia szkody używa się terminu „uszczerbek”, aby wskazać na stan niekorzystny dla poszkodowanego. Najczęściej formułowane jest zastrzeżenie, że szkodą jest wyłącznie uszczerbek powstały wbrew woli poszkodowanego (por. wyrok SN z dnia 20 lutego 2002 r., V CKN 908/00, LEX nr 54365). Wielkość uszczerbku wyznacza różnica między rzeczywistym stanem dóbr poszkodowanego, a stanem hipotetycznym, gdyby do owego zdarzenia nie doszło.

Opinia biegłego, jako dowód w sprawie podlega takim samym ocenom jak każdy inny dowód i może być wzięta za podstawę ustaleń przez sąd w całości bądź w części. W sprawie niniejszej Sąd Rejonowy słusznie dał wiarę opinii przygotowanej przez biegłego J. W. i jego ustnej opinii uzupełniającej, gdyż opinia ta jest jasna, wyczerpująca, sporządzona z zachowaniem zasad profesjonalizmu, zgodna ze zleceniem i sztuką opiniowania w omawianym zakresie. Na jej podstawie Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił wartość samochodu przed wypadkiem i jego wartość po wypadku. Jednak w okolicznościach niniejszej sprawy zakres szkody, której doznali powodowie jest odmienny od zwykłego rachunku matematycznego - różnicy w we wskazanych wartościach, gdyż uzyskali oni, przy zachowaniu

należytej staranności w tym zakresie – cenę niższą za pojazd, niż jego wartość wskazana przez biegłego. A więc uszczerbek poniesiony w ich majątku w wyniku zdarzenia, rozumiany jako różnica między rzeczywistym stanem dóbr poszkodowanego, a hipotetycznym, gdyby do owego zdarzenia nie doszło, wynosi w niniejszej sprawie nie kwotę 33.600 zł, a kwotę 38.850 zł, stanowiąca różnicę w wartości samochodu sprzed wypadku 44.900 zł, a uzyskanymi rzeczywiście przez powodów środkami – w postaci wypłaconego już odszkodowania w wysokości 29.700 i ceny uzyskanej ze sprzedaży wraku pojazdu 9.150 zł. Istotą naprawienia szkody jest przywrócenie stanu poprzedniego. W przypadku świadczenia w pieniądzu jest to przyznanie poszkodowanemu takiej kwoty, która będzie adekwatna do wartości utraconego majątku wedle stanu z daty wyrządzenia szkody (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 3 listopada 2016 r. I ACa 2071/14; LEX nr 2166540). W sprawie niniejszej nie byłoby więc prawidłowe przyznanie odszkodowania, biorąc pod uwagę kwotę 11.300 zł (jako wartość pojazdu po wypadku, a więc wartość jaka pozostała w majątku powodów), gdyż mimo prawidłowego wycenienia tego pojazdu przez biegłego, na tzw. wolnym rynku powodowie uzyskali kwotę niższą (a więc w ich majątku pozostała po wypadku tylko kwota 9150 zł). Oczekiwanie na możliwość uzyskania kwoty wyższej łączyłoby się dla nich z ryzykiem nie doczekania się na właściwego kupca przed spadkiem wartości pojazdu ze względu na upływ czasu. Hipotetycznie możliwe byłoby nawet, że nie znaleźliby oni odpowiedniego kupca. Czym innym bowiem jest, jak pokazuje doświadczenie życiowe, wycenienie pojazdu przez rzeczoznawcę, czym innym zaś możliwość sprzedania wraku pojazdu po wycenionej cenie. Trzeba mieć bowiem na względzie, że na tak zniszczone pojazdy nie ma popytu. Dlatego powodowie decydując się na sprzedaż pojazdu, nie naruszyli zasady należytej staranności. Natomiast nieuzyskanie przez nich wyższej kwoty ze sprzedaży wraku pojazdu, nie oznacza błędu dokonanej wyceny czy błędu w ustaleniach faktycznych Sądu, tylko to, że nie została tą drogą pokryta szkoda powypadkowa w majątku powodów do kwoty 11.300 zł, a więc do wartości rzeczywistej wraku pojazdu. Do pokrycia tej różnicy zobowiązany jest pozwany, gdyż kwota ta stanowi element uszczerbku na majątku powodów spowodowany wypadkiem.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na mocy art. 385 k.p.c. oddalił niezasadną apelację. O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust 1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z dnia 5 listopada 2015 r.), zasądając od strony pozwanej na rzecz powodów kwotę 450 zł.

SSO Barbara Dziewięcka SSO Magdalena Bajor-Nadolska SSO Teresa Strojnowska